

Lektionsplanering

Årskurs: 1-3

Kurs: Svenska

Tema: Ensamhet och vänskap

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

"Eleverna ska ges möjlighet att läsa och analysera olika typer av texter, samt utveckla sin förmåga att uttrycka sig i tal och skrift."

"Genom att läsa skönlitteratur och andra texter ska eleverna få möjlighet att utveckla sin förståelse för litteraturens olika former och teman."

"Eleverna ska få bearbeta och skapa texter med hjälp av digitala verktyg."

"Språkets struktur och uppbyggnad ska genomsyra undervisningen."

Betygskriterium (E)

"Eleven samtalar om elevnära frågor och ämnen och ställer frågor, ger kommentarer och framför egna åsikter."

"Eleven skriver enkla texter med läslig handstil och med digitala verktyg."

"Eleven läser bekanta och elevnära texter med flyt genom att använda lässtrategier."

"Eleven söker information ur någon anvisad källa och återger grundläggande delar av informationen i enkla faktatexter."

[Lgr 22, Svenska, Åk. 1-3]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion av boken (10 min)

- Berätta kort om Tove Jansson och boken "Vem ska trösta knyttet".
- Fråga eleverna om de har läst andra böcker av Jansson eller känner till Muminvärlden.
- Diskutera vad ensamhet och vänskap betyder för dem.
- Presentera huvudkaraktären, knyttet, och ställ öppna frågor om hur de tror att knyttet känner sig.

2. Läsning av text (15 min)

- Läs ett utdrag ur "Vem ska trösta knyttet" högt för klassen.
- Be eleverna lyssna noggrant och tänka på knyttets känslor.
- Stanna upp efter viktiga stycken och ställ frågor för att fånga upp deras tankar.

- Diskutera hur de tror att knyttet kommer att hantera sin ensamhet.

3. Diskussion i grupper (15 min)

- Dela in eleverna i små grupper.
- Be dem diskutera vad de tror att knyttet behöver för att känna sig mindre ensam.
- Låt dem dela med sig av sina egna erfarenheter av vänskap och ensamhet.
- Samla grupperna igen och låt dem presentera sina tankar.

4. Reflektion och sammanfattning (10 min)

- Be eleverna att reflektera över vad de har lärt sig om vänskap och ensamhet.
- Ställ frågor som: "Vad kan vi göra för att hjälpa en vän som känner sig ensam?"
- Sammanfatta lektionen med att knyta tillbaka till bokens teman.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Känslor och empati:** Förståelse för känslor hos sig själv och andra är viktigt. Eleverna lär sig att känna igen när någon är ensam och hur man kan hjälpa.
- **Berättande och handling:** Hur en berättelse är uppbyggd med inledning, handling och avslutning. Eleverna får öva på att berätta om sina egna upplevelser.
- **Illustrationer och text:** Betydelsen av bilder i böcker och hur de förstärker texten. Eleverna lär sig att koppla text och bild.
- **Sociala relationer:** Vikten av vänskap och hur man kan skapa kontakter med andra. Eleverna diskuterar vad det innebär att vara en bra vän.
- **Språk och uttryck:** Utveckla sitt språk och uttryck för känslor och relationer. Eleverna övar på att uttrycka sina känslor i ord.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Knytt	Ett fiktivt, litet troll i Tove Janssons böcker som ofta känner sig ensamt.	Härstammar från gammalsvenska "knytt", som betyder "litet barn".

Ord	Förklaring	Etymologi
Ensamhet	Tillståndet av att vara utan sällskap eller vänner.	Kommer från ordet "ensam", av fornnordiskt ursprung.
Vänskap	Relation mellan personer som bygger på känslor av tillgivenhet och förtroende.	Härstammar från "vän", som är en gammal term för kamrat eller broder.
Empati	Förmågan att förstå och känna med andra människors känslor.	Från grekiskans "empathy", vilket betyder "känna in i".
Illustration	En bild som hjälper till att förklara eller förstärka text.	Från latinets "illustratio", som betyder "att lysa på".

Diskussionsfrågor

- A. Om du var knyttet, hur skulle du känna när du träffar nya vänner för första gången? Vilka tankar skulle gå genom ditt huvud?
- B. Vad tycker du är viktigast i en vänskap? Är det att alltid vara tillsammans, eller att kunna lita på varandra även när ni är ifrån varandra?
- C. Tänk dig att det finns en ny elev i klassen som verkar ensam. Vad skulle du göra för att få dem att känna sig välkomna? Hur kan vi som klass arbeta för att alla ska känna sig inkluderade?

Aktivitet

Eleverna får skapa egna "knytt" figurer med hjälp av papper, färg och material som finns i klassrummet. Varje elev ska ge sin figur ett namn och fundera över vad deras knytt gillar att göra. Efteråt får de presentera sina figurer för klassen och berätta om deras knyts känslor och äventyr. Aktiviteten syftar till att stärka kreativitet och förståelse för teman kring ensamhet och vänskap.

Exit-ticket

Fråga	Svar
1. Vad betyder ensamhet för dig?	Ensamhet är när man är utan vänner och känner sig ensam.
2. Hur kan vi hjälpa en vän som känns ensam?	Vi kan bjuda in dem att leka eller prata med dem.
3. Vad är en bra vän?	En bra vän är någon som lyssnar och stöttar en.
4. Vilka känslor känner knyttet i boken?	Knyttet känner sig ensamt och sorgset.
5. Vad gör du när du är ensam?	Jag spelar spel eller ringer en vän.

Fråga	Svar
6. Kan ensamhet vara bra ibland?	Ja, ibland behöver man tid för sig själv.
7. Hur kan vi skapa en vänlig klassrumsmiljö?	Genom att vara snälla mot varandra och inkludera alla.
8. Vad lär vi oss av knyttets historia?	Vi lär oss att vänskap är viktig och att vi kan hjälpa varandra.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort berättelse om en gång när de kände sig ensamma och hur de hanterade det. De kan välja att inkludera en karaktär som hjälper dem, precis som i boken. Berättelsen ska ha en tydlig inledning, handling och avslutning. Eleverna ska även rita en bild som illustrerar en del av sin berättelse. Denna hemuppgift syftar till att förstärka deras skriv- och berättarförmåga samt förståelse för teman kring ensamhet och vänskap.

Citat

"Ensamhet är inte att vara ensam, utan att vara utan vänner." – Julius Caesar (100 f.Kr. – 44 f.Kr.). Detta citat knyter an till lektionen genom att påminna oss om vikten av vänskap och gemenskap, vilket är centralt i berättelsen om knyttet. Det visar att ensamhet kan vara en känsla som påverkar oss alla, men att vänner kan göra stor skillnad.

Tags: [Lektion](#)